

I. Mischner

ZŁO W DIALOGU KUSZENIA

Świat człowieka jest
na jego dramacie. Człowiek
przychodzi na świat,
sobie domu na świecie,
si tu świątynie
drogi, na tu
tu znajduje
kón, wó
dya sp
Świe

Aniołowi Kościoła w Laodycei napisz:

To mówi Amen,

Świadek wierny i prawdomówny,

Początek stworzenia Bożego:

Znam twoje czyny,

że ani zimny, ani gorący nie jesteś.

Obyś był zimny albo gorący !

A tak, skoro jesteś letni

i ani gorący, ani zimny,

chcę cię wyrzucić z mych ust.

Ty bowiem mówisz: "Jestem bogaty" i "wzbogaciłem się",

i "niczego mi nie potrzeba",

a nie wiesz, że to ty jesteś nieszczęsny, i godzien

litości,

i biedny, i ślepy, i nagi.

/Fiodor Dostojewski BIESY/

Świat i przemą

ożek
także d
nosi w sob
tanie: czy
ziemia jest
caną czy z
Dramat cz
możliwość
słabnie. W
dejrzenie
mi wygnan
ziemi zbur
wznosi mury kryjówki.

jest potencjalnym zdroj-
reguła podstawową postę-
ludzi w kryjówce jest
ość. Człowiek jest
szdolny do wza-
wiek idzie
zobowiązane-
i miejsca
nabciem.
akę.

ani
gło-
Jakimi na-
Budzą nie-
strach, po-
i pobudza-
Znając tajemni-
dokonują
Nie za-
swojego odwetu. Nie za-
oskarżają i szy-
dzą.

I. Tischner

ZŁO W DIALOGU KUSZENIA

Świat człowieka jest sceną jego dramatu. Człowiek przychodzi na świat, szuka sobie domu na świecie, wznosi tu świątynię Bogu, buduje drogi, ma tu warsztat pracy, tu znajduje cmentarze przodków, wśród których sam kiedyś spocznie. Co znaczy, że świat jest sceną dramatu? Znaczy: nie można oddzielić sposobów doświadczania świata od sposobów doświadczania ludzi, a przede wszystkim od sposobów przeżywania dramatu człowieka z człowiekiem. Związek człowieka z ziemią jest także dramatyczny. Człowiek nosi w sobie archaiczne pytanie: czym jest ziemia, czy ziemia jest jego ziemią oblicaną czy ziemią odmówioną. Dramat człowieka dopuszcza możliwość, że siła nadziei słabnie. Wtedy rodzi się podejrzenie, że żyjemy na ziemi wygnania, ziemi wrogiej, ziemi zbuntowanej. Człowiek wznosi mury kryjówek.

Mury stają się coraz grubsze, coraz potężniejsze, według miary rosnącego w nim lęku. We wnętrzu kryjówki przebywa człowiek. Poza kry-

jówką są wrogowie, w kryjówce - sojusznicy. Każdy sojusz-

nik jest potencjalnym zdrajcą. Regułą podstawową postępowania ludzi w kryjówce jest podejrzliwość. Człowiek okazuje się niezdolny do wzajemności. Człowiek idzie przez świat z przeświadczeniem, że nie ma tu miejsca dla siebie. Jest wygnańcem. Rzucano go na cudzą łękę. Wszystko jest tu obce i cudze. Ludzie też. Czegokolwiek dotknie, budzi złość. Walczy dopóki ma dość sił. Kiedyś musi jednak polec. Odmówiono mu nawet siebie samego.

W ciemne zaduszne noce, w snach, w gorączce, powracają ku nam nasi zabijani przodkowie. Opowiadają głosami sumień o tym, jakimi naprawdę jesteśmy. Budzą niepokój, wzmagają strach, pomnażają pożądanie i pobudzają do walki. Znając tajemnice serc żywych, dokonują aktów swego odwetu. Nie zabijają, lecz oskarżają i szydzą.

Aniołowi Kościoła w Laodycei napisz:

To mówi Amen,

Świadek wierny i prawdomówny,

Początek stworzenia Bożego:

Znam twoje czyny,

że ani zimny, ani gorący nie jesteś.

Obyś był zimny albo gorący !

A tak, skoro jesteś letni

i ani gorący, ani zimny,

chcę cię wyrzucić z mych ust.

Ty bowiem mówisz: "Jestem bogaty" i "wzbogaciłem się",

i "niczego mi nie potrzeba",

a nie wiesz, że to ty jesteś nieszczęsny, i godzien

litości,

i biedny, i ślepy, i nagi.

/Fiodor Dostojewski BIESY/

O S O B Y:

Mikołaj Stawrogin	Piotr GULBIERZ
Aleksy Kiryłow	Wojciech KOŚCIELNIAK
Iwan Szatow	Bogdan FERENC
Liza Drozdow	Aleksandra ŚMIEJCZAK
Maria Timofiejewna Lebiadkin	Joanna KREFT
Kapitan Lebiadkin	Dariusz BERESKI
Stiepan Trofimowicz Wierchowieński	Mirosław BAKA
Liputin	Roman SZAFRAŃSKI
Szygalew	Witold SZULC
Wirgiński	Mirosław KROPIELNICKI
Seminarzysta	Piotr KONIECZYŃSKI
Lamszyn	Wojciech KOŚCIELNIAK
Praskowia Drozdow	Bożena BOROWSKA
Barbara Pietrowna Stawrogin	Mirosław KROPIELNICKI
Dasza Szatow	Beata RAKOWSKA
Maurycy Nikołajewicz	Tadeusz RYBICKI
Piotr Stiepanowicz Wierchowieński	Jarosław GÓRAL
Fiedka	Roman SZAFRAŃSKI
Wirgińska	Joanna KREFT
Studentka	Beata RAKOWSKA
Maria Szatow	Bożena BOROWSKA
Tichon	Tadeusz RYBICKI
Aleksy Jegorycz	Piotr KONIECZYŃSKI
Pop	x x x

Inspicjent i sufler
IWONA LACH

Kierownik sceny
Kazimierz Grygorowicz

Brygadier sceny
BOGDAN WOJTCZAK

Rekwizytor
STANISŁAW NOWOSIELSKI

Światło
JERZY OFMAŃSKI

Akustyk
MIROSLAW KOBUS

kierownicy pracowni:

krawieckiej
BRONISŁAW LASZCZYK

perukarskiej
GENOWEFA BIEL

elektroakustycznej
WALERIAN STOLARCZYK

malarskiej
HENRYK OLESZKIEWICZ

Opracowanie graficzne programu

MAREK BRAUN

TEATR

im. Cypriana Norwida w Jeleniej Górze

Odznaczony Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski

Dyrektor
ALINA OBIDNIAK

Zastępca Dyrektora
MIROSLAW SIENKIEWICZ

FIODOR DOSTOJEWSKI

BIESY

Przekład - Tadeusz ZAGÓRSKI

poprawiony przez

Zbigniewa Podgórcza

Adaptacja tekstu, reżyseria i opracowanie muzyczne

TEATRU im. CYPRIANA NORWIDA
w JELENIJ GÓRZE

MAREK BRAUN

Asystenci reżysera

Bogdan Ferenc

Mirosław Kropielnicki

XLIII sezon, piąta premiera sezonu 1987/88

kopie bezpłatny
cena 30 zł

Druk: ENERGOPROJEKT-Kraków - zam. 457/87 - 1000 egz. C-18